

*Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy
ul. Dominikańska 2, 16 – 070 Choroszcz*

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W CHOROSZCZY
za 2017 rok**

Podstawy prawne działania:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy realizuje zadania

w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1952 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r., poz.1851 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r., poz. 276),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 882 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r., poz. 2206 z późn. zm.),
- ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),

- ustawa z 14 czerwca 1969 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.),
- Uchwała Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” (M.P. z 2015 r., poz. 821),
- rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1788),
- innych ustaw i przepisów wykonawczych w zakresie pomocy społecznej.

Zakres realizowanych zadań przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodów określonych w art. 7 ustawy:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń przysługuje:

- **osobie** samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł – kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej,
- osobie **w rodzinie**, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514 zł – kryterium dochodowe na osobę w rodzinie.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 października 2015 roku – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przyczyny udzielania pomocy.

Przyczyny przyznania pomocy wg sprawozdań MPiPS – 03 za rok 2016 i 2017.

Rok	2016		2017	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	137	267	130	226
Bezdomność	7	7	10	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	106	26	100
w tym wielodzietność	5	28	4	24
Bezrobocie	124	338	102	247
Niepełnosprawność	143	294	128	266
Długotrwała lub ciężka choroba	115	263	114	236
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	76	319	81	312
w tym rodziny niepełne	37	106	49	137
w tym rodziny wielodzietne	34	197	28	159
Alkoholizm	23	35	19	28
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	6	2	2

Jak wynika z przedstawionej tabeli największa grupa świadczeniobiorców odczuwa problem ubóstwa, następną grupą to osoby, gdzie występuje dysfunkcja niepełnosprawności i długotrwałej choroby, bezrobocia oraz rodziny z różnego rodzaju problemami opiekuńczo – wychowawczymi, przy czym często są to rodziny wielodzietne i niepełne.

Zadania pomocy społecznej polegają w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, realizowaniu pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwijaniu infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej – art. 106 ustawy o pomocy społecznej po przeprowadzonym rodzinnym wywiadzie środowiskowym przez pracowników socjalnych.

Rok	Ilość wydanych decyzji w sprawie przyznania pomocy	Liczba sporządzonych wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych
2016	630	542
2017	750	580

Udzielone świadczenia w zakresie pomocy społecznej w latach 2016 i 2017.

Forma pomocy	2016			2017		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
Zasiłki stałe	72	750	390.947	70	635	323.757
Zasiłki okresowe	142	487	183.315	160	412	149.695
Posiłek	232	24.060	152 406	163	18 425	128 589
w tym dla dzieci	227	23 447	148 709	157	17 720	124 185
Zasiłki celowe i	65	113	38.871	54	100	42 346

celowe specjalne						
Zasiłki celowe na żywność	124	295	97.594	132	344	121 411
Sprawienie pogrzebu	1	1	3.176	2	2	9.021
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	67	696	33.746	62	595	28 700
Odpłatność za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	(liczba dzieci) 5	X	32.799	(liczba dzieci) 5	X	46.893
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	24	245	543.978	22	231	550.744

Generalnie można stwierdzić, że w 2017 roku udzielone świadczenia w zakresie pomocy społecznej były na niższym poziomie niż w 2016 roku. Wzrost świadczeń i kwot zauważyć należy w pozycji odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej, co świadczy, że wzrasta potrzeba zapewniania opieki i pomocy osobom w wieku podeszłym.

Dożywianie, posiłek, pomoc rzeczowa – było realizowane w oparciu o wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy o pomocy społecznej. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialno – bytowej. Realizacja zadania oparta jest na wkładzie nie mniejszym niż 40% środków finansowych własnych gminy oraz 60% środków dotacji przyznawanej przez Wojewodę Podlaskiego na dofinansowanie zadania własnego gminy.

Koszt zadania w latach 2016 – 2017.

DOŻYWIANIE	2016	2017
Koszt zadania, w tym:	250.000 zł	250.000 zł
– środki własne	100.000 zł	100.000 zł
– dotacja	150.000 zł	150.000 zł

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczu w zakresie realizacji zadanie dożywiania współpracuje z 37 różnymi szkołami. Są to szkoły z terenu Gminy Choroszcz, jak również szkoły gmin ościennych i miasta Białystok. Dzieci we wszystkich szkołach korzystają z pełnego obiadu. W szkołach, w których nie ma stołówek obiad jest dowożony przez firmę cateringową (podwykonawcę zadania wyłoniono w drodze konkursu ofert). Chcąc zwiększyć dostępność do tej formy pomocy Rada Miejska w Choroszczu w dniu 14 września 2007r. podjęła Uchwałę Nr IX/57/07 w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej i ustaliła, iż świadczenie w formie gorącego posiłku przysługuje bezpłatnie świadczeniobiorcy, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% dochodu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj.

- dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać 1.028zł netto,
- dla osoby samotnej gospodarującej 1.268 zł. netto (dochód po odjęciu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne).

Ponadto MGOPS świadczył pomoc w zakresie możliwości skorzystania i dostarczenia ciepłego obiadu do miejsca zamieszkania dla 6 osób starszych i niepełnosprawnych, które we własnym zakresie nie są w stanie podołać tej podstawowej potrzebie.

Mieszkańcy gminy Choroszcz będący w trudnej sytuacji materialnej otrzymywali pomoc żywnościowa z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W Gminie Choroszcz po raz kolejny realizacji tego zadania podjęło się Stowarzyszenie Forum Inicjatyw Gminnych w Choroszczu. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczu wydawał skierowania na podstawie, których osoby i rodziny mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która cyklicznie jest dystrybuowana w formie paczek żywnościowych.

W 2017r. były to następujące produkty: groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, makaron kukurydziany

bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, gulasz wieprzowy z warzywami, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, filet z makreli w oleju, cukier biały, olej rzepakowy.

Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 udzielona mieszkańcom gminy Choroszcz w latach 2016 i 2017.

Rok	Otrzymano i wydano w tonach	Wartość otrzymanych artykułów spożywczych	Ilość osób korzystających w ciągu roku
Podprogram 2016 (VIII.2017 – VI.2017)	21.800	98.157,67 zł	402
Podprogram 2017 (VIII.2017 – XII.2017)	5.877	27.442,42 zł	350

Pomoc usługowa i opieka nad osobami starszymi.

Postępujący proces starzenia się populacji, zwiększający się udział osób starszych w społeczeństwie, w tym osób wymagających wsparcia oraz niewysoki status ekonomiczny seniorów, w szczególności osób samotnych to czynniki, które powodują, że usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania ze strony gminy to forma usług społecznych o coraz większym zasięgu.

Po rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert na wspieranie realizacji zadań Gminy z zakresu organizowania wsparcia dla osób niepełnosprawnych i starszych poprzez działalność informacyjną, usługową w miejscu zamieszkania tych osób, przeciwdziałanie ich osamotnieniu oraz aktywizację społeczną, wybrano ofertę Stacji Opieki Caritas Archidiecezji Białostockiej, zawierając stosowne umowy i przeznaczając 30.000 złotych na realizację w/w zadania.

W 2017 roku w Stacji Opieki Caritas zatrudnione były dwie opiekunki środowiskowe, które świadczyły usługi w miejscu zamieszkania osób potrzebujących wsparcia w zakresie:

- zapewnienia opieki pielęgnacyjnej i higienicznej osobom starszym,
- pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dnia codziennego, tj. pomoc w przygotowaniu posiłków, sprzątanie mieszkania, zakupy artykułów spożywczych, pomoc w kontaktach z lekarzem rodzinnym – umawianie wizyt, wykupowanie leków,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,

- monitorowanie funkcjonowania podopiecznych w środowisku wraz z pracownikami socjalnymi,

W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 18 osób i były to osoby samotne, w podeszłym wieku, niepełnosprawne wymagające wsparcia, aby mogły funkcjonować w swoim środowisku lokalnym. Praca opiekunek miała wpływ na poczucie bezpieczeństwa i spokoju, opiekunki motywowały do większej aktywności w życiu codziennym.

Miejscowości, w których świadczone były usługi przez opiekunki to: Choroszcz, Klepacje, Barszczewo, Oliszki, Sienkiewiczze, Krupniki, Czaplino, Kruszewo, Izbiszczce, Pańki, Rogowo, Złotoria, Żółtki, Dzikie.

Opiekunki środowiskowe odbywały także wyjazdy służbowe poza teren Gminy Choroszcz w celu pomocy w załatwianiu spraw podopiecznych, tj. do sklepów zaopatrzenia medycznego, różnych instytucji – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówek ochrony zdrowia. Ponadto, opiekunki podejmowały stałą współpracę z pracownikami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez wspólne wyjazdy w teren.

Usługi świadczone przez opiekunki przyczyniają się do utrzymania odpowiedniego poziomu życia osób starszych, które w codziennym życiu doświadczają ograniczeń w zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb w miejscu zamieszkania, a poprzez to w dłuższej perspektywie przyczyniają się do opóźnienia momentu umieszczenia w placówkach całodobowej opieki.

Całkowity koszt działalności Stacji Opieki Caritas w Choroszczy w 2017r. wyniósł 33.200 zł.

Analiza kosztów Stacji Opieki Caritas w 2017 roku.

Rodzaj kosztu	Koszt zadania w tym:		
	Całkowity koszt:	Wkład gminy	Wkład „Caritas”
Wynagrodzenia i pochodne dwóch opiekunek	26.400 zł	26.400 zł	0 zł
Koszt eksploatacji samochodu (zakup paliwa, ubezpieczenie, koszt napraw, badania techniczne)	3.600 zł	3000 zł	600zł
Zakup artykułów medycznych	200 zł	200 zł	0 zł

Koszt utrzymania siedziby Stacji Opieki (najmu lokalu, opłata za energię elektryczną, itp.)	3000 zł	400 zł	2600 zł
RAZEM	33.200 zł	30.000 zł	3.200 zł

Wspieranie rodziny.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zapewnia się wsparcie asystenta rodziny, które polega w szczególności na:

- monitorowaniu sytuacji rodziny, zwróceniu uwagi na sytuację i potrzeby dzieci, współpracy ze szkołami,
- stałych i systematycznych wizytach asystenta rodziny w środowisku lokalnym rodziny, przeprowadzaniu rozmów, motywowaniu do zachowań społecznie pożądanych, wskazywaniu wzorców.

Asystent rodziny jest zatrudniony w MGOPS od maja 2014 r. asystent rodziny wykonuje obowiązki wynikające z art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Liczba rodzin objętych wsparciem ze strony asystenta rodziny w latach 2016 – 2017.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci w rodzinie		
			poniżej 18 roku życia	powyżej 18 roku życia	Razem
2016	11	37	17	3	20
2017	15	61	30	6	36

Ze względu na różnorodność problemów w każdej rodzinie podejmuje się inne działania adekwatne do potrzeb. Praca asystenta rodziny nie jest łączona z obowiązkami pracownika socjalnego ani żadną inną pracą realizowaną w MGOPS, np. świadczenia rodzinne czy świadczenia wychowawcze. Asystent rodziny w 2017 roku systematycznie podnosił swoje kwalifikacje zawodowe w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach i superwizji.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Odrębnym systemem od świadczeń z pomocy społecznej jest system świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowe), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna).

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami jest pierwszym i podstawowym świadczeniem rodzinnym. Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które nie może przekroczyć kwoty 674,00 zł dochodu netto na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności dochód nie może przekroczyć kwoty 764,00 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł – na dziecko do ukończenia 5. roku życia;
- 124,00 zł – na dziecko od 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia;
- 135,00 zł – na dziecko powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie;
- samotnego wychowania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie;
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 95,00 zł miesięcznie;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł (na dziecko do 5. roku życia) oraz 110,00 zł (na dziecko powyżej 5. roku życia) miesięcznie;
- rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł jednorazowo;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w wysokości 69,00 zł (w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła) oraz 113,00 zł miesięcznie (w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła).

Wydatki na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w 2017 roku.

Rodzaj świadczenia	2017	
	Wydatki	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny	1 190 312,88 zł	9 661
Dodatki do zasiłku rodzinnego	572 848,78 zł	4 541

- 2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe”** – świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka. Od stycznia 2013 r. prawo do tego świadczenia uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 1 922,00 zł oraz od wymogu pozostawania przez matkę dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży. Fakt ten należy potwierdzić stosownym zaświadczeniem. Świadczenie przysługuje w kwocie 1 000,00 zł jednorazowo.

Wydatki na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w 2017 roku.

Rodzaj świadczenia	2017	
	Wydatki	Liczba świadczeń
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	130 000 zł	130

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

- 1. Zasiłek pielęgnacyjny** przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie. Brak kryterium dochodowego.
- 2. Specjalny zasiłek opiekuńczy** – przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r., poz. 682) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód

rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520,00 zł. miesięcznie.

- 3. Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne w 2017 r. wynosiło 1 406 zł miesięcznie i podlega corocznej waloryzacji. Brak kryterium dochodowego.

Wydatki na świadczenia opiekuńcze w 2017 roku.

Lp.	Wyszczególnienie:	2017		
		Wydatki w zł	Liczba osób	Liczba świadczeń
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	746 334 zł	406	4 878
2.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	97 215 zł	16	191
3.	Świadczenie pielęgnacyjne	702 864 zł	42	510

4. Zasiłek dla opiekunów.

Od 2014 r. jest realizowana ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2017 r., poz. 2092). Zasiłek dla opiekuna w kwocie 520,00 zł miesięczni przysługuje osobie, której prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalone jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu

niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Przy ustalaniu prawa do zasiłku dla opiekuna, organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu sprawowania opieki, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Aktualizacja wywiadu przeprowadzana jest co 6 miesięcy. Nie ma kryterium dochodowego.

Wydatki na zasiłki dla opiekunów w roku 2017.

Wyszczególnienie:	2017	
	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
Zasiłek dla opiekuna	34 320 zł	66

5. Świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce (ojcu przysługuje tylko w szczególnych przypadkach), która nie pozostaje w zatrudnieniu i przez to nie ma prawa do zasiłku macierzyńskiego w związku z urodzeniem dziecka. Świadczenie przysługuje w kwocie 1000,00 zł i wypłacane jest przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka, 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci, 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci, 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci, 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci. Przyznanie świadczenia rodzicielskiego nie jest uzależnione od dochodu.

Realizacja świadczenia rodzicielskiego w 2017 roku.

Wydatki w zł	Liczba osób	Liczba świadczeń
330 764 zł	28	354

SKŁADKI ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

Osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna mogą jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym

siebie oraz członków swojej rodziny, jeżeli nie posiadają prawa do tego ubezpieczenia z innego tytułu, a także o objęcie ubezpieczeniem emerytalno – rentowym z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, jeżeli posiadają udowodniony okres składkowy i nieskładkowy poniżej 25 lat.

Wydatki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie emerytalno-rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna i świadczenia pielęgnacyjnego.

Lp.	Rodzaj składki	2017		
		Wydatki w zł	Liczba osób	Liczba świadczeń
1.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	24 828 zł	22	264
2.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	140 240 zł	43	516

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.

Od 2008 roku Ośrodek realizuje również zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta określa zasady pomocy materialnej udzielanej przez państwo osobom, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów oraz zakres prowadzenia przez gminy postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, którego celem jest poprawa ściągalności alimentów. Przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia dwóch podstawowych kryteriów: spełnienie kryterium dochodowego wynoszącego 725,00 zł oraz potwierdzona przez Komornika Sądowego dwumiesięczna bezskuteczność prowadzonej przez niego egzekucji.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2017 roku.

Rodzaj świadczenia	2017			
	Wydatki w zł	Liczba rodzin	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń
Fundusz alimentacyjny	264 350 zł	38	53	730

Informacja na temat dłużników alimentacyjnych:

- ogólna liczba dłużników: 157;
- liczba dłużników zamieszkałych na terenie naszej gminy, wobec których Ośrodek w 2017r. prowadził postępowania: 26;
- liczba dłużników wobec których Ośrodek zwrócił się o podjęcie działań do Ośrodków według miejsca zamieszkania dłużnika: 30.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (500+).

Od 1 kwietnia 2016 weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzająca świadczenie wychowawcze, tzw. „500+”, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Prawo do świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia na pierwsze dziecko należy spełnić kryterium dochodowe, które w przeliczeniu na osobę w rodzinie wynosi 800,00 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne 1200,00 zł. Wysokość świadczenia wynosi 500,00 zł na każde uprawnione dziecko.

Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych dzieci	Wydatki
1 329	- 20 065 - w tym na pierwsze dziecko: 7 056	1 667	-10 003 978,50 zł – na świadczenia -150 059,68 zł – koszty realizacji zadania

KARTA DUŻEJ RODZINY

Od stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa o Karcie Dużej Rodziny, która zastąpiła uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Karta ma zasięg ogólnopolski

i umożliwia korzystanie członkom rodzin wielodzietnych ze zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne. Warunkiem uzyskania przez rodzinę Karty Dużej Rodziny jest posiadanie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Karta jest przyznawana:

- rodzicom – na czas nieokreślony,
- dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia
- dziecku w wieku powyżej 18. roku życia – do ukończenia 25. roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Karta wydawana jest bezpłatnie.

Informacja o realizacji ustawy Karta Dużej Rodziny – 2017 rok.

Liczba rodzin, którym wydano Karty Dużej Rodziny	46
Liczba członków rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	148
Koszty realizacji programu	341,70 zł

STRUKTURA FINANSÓW

Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy jest samorządową jednostką budżetową, a więc taką jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych, która swoje wydatki pokrywa w części z budżetu państwa – zadania zlecone oraz z budżetu gminy jako zadania własne. Posiadane środki pozwoliły w sposób zadawalający zrealizować zadania wynikające z ustaw.

Poziom wydatków w okresie 01.01.2017 – 31.12.2017.

Rozdział	Treść	Plan po zmianach na w zł	Wykonanie planu do 31.12.2017r. w zł	Wykonanie w %
				5:4
1	2	4	5	6
85 502	Świadczenia rodzinne, w tym:	4 370 000	4 333 689,88	99,17%
	świadczenia rodzinne i dodatki, świadczenia opiekuńcze		3 764 180,44	
	fundusz alimentacyjny		264 350	
	składka społeczna		140 239,76	
	Zasiłek dla opiekuna		38 695,70	
	3% koszt obsługi zadania		126 223,98	
85 213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia:	58 550	53 528	91,42%
	z pomocy społecznej	30 000	28 700	
	świadczenia rodzinne	28 550	24 828	
85 214	Zasiłki i pomoc w naturze, z tego:	214 300	201 062	93,82%
	zasiłki celowe		42 346	
	zasiłki okresowe		149 695	
	sprawienie pogrzebu		9 021	

85 202	koszty pobytu w DPS	551 613	550 744	99,84%
85 216	Zasiłki stałe	326 900	323 757	99,04%
85 219	Ośrodki pomocy społecznej (koszty utrzymania) z tego:	358 468	330 144	92,10%
	– zadania własne	264 968	236 644	
	– dotacja	93 500	93 500	
85 228	Usługi opiekuńcze Stacja Opieki Caritas:	33 200	33 200	100%
	-środki własne	30 000	30 000	
	-środki Caritas	3 200	3 200	
85 230	Dożywianie ogółem, w tym:	250 000	250 000	100%
	otrzymana dotacja	150 000	150 000	
	środki własne	100 000	100 000	
85 510	Piecznia zastępcza (opłata za pobyt w placówkach opiekuńczo wychowawczych)	57 218	46 893	81,95%
85 503	Karta Dużej Rodziny	342	342	100%
85 504	Program asystent rodzinny i koordynator pieczy zastępczej	44 088	43 223	98,04%
	otrzymana dotacja	21 306	21 306	
	środki własne	22 782	21 917	
85 501	Świadczenia wychowawcze:	10 204 394	10 154 039	99,51%
	świadczenia		10 003 979	
	koszt obsługi		150 060	
85 154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	126 355	103 514	81,92%
85 153	Przeciwdziałanie narkomanii	18 000	15 360	85,33%

Ogółem wydatki na świadczenia realizowane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej bez względu na rodzaj i źródło ich pozyskania w 2017r. wyniosły – 14.977.243 zł.

**Kadra i koszty utrzymania Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Choroszczy:**

W 2017 roku w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choroszczy zatrudnionych było 12 pracowników, tj.:

- 1 kierownik MGOPS (wykształcenie wyższe)
- 5 pracowników socjalnych (3 pracowników z wykształceniem policealnym, 2 pracowników z wykształceniem wyższym)
- 5 pracowników obsługujący dział zasiłków rodzinnych i fundusz alimentacyjny (5 pracowników z wykształceniem wyższym)
- 1 asystent rodziny (wykształcenie wyższe).

Pracownicy MGOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w różnego rodzaju szkoleniach i kursach.

Struktura wydatków na utrzymanie MGOPS w 2017 roku.

Rozdział	Koszt ogółem w zł	Koszt ogółem w tym:		Wydatkowanie w tym:	
		dotacja w zł	środki własne w zł	wynagrodzenie w zł (brutto, brutto)	inne koszty w zł (zakup materiałów, biurowych, usługi, szkolenia, itp.)
85 219	330 144,47	93 500	236 644,47	305 816,32	24 328,15
85 502	148 181,26	126 223,98	21 957,28	112 968,28	35 212,98
85 504	43 222,90	21 306 zł	21 916,90	40 286,10	2 936,80
85 503	341,70	341,70	x	x	341,70
85 501	150 059,68	150 059,68	x	96 969,56zł	53 090,12
Ogółem	671 950,01	391 431	280 518,65	556 040,26	115 909,75

Inne formy pracy socjalnej świadczone w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choroszczy.

1. Projekt „Razem lepiej”.

Od kwietnia 2017 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy w partnerstwie z Caritas Archidiecezji Białostockiej, Lokalną Grupą Działania Puszcza Knyszyńska, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jasionówce i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Knyszynie realizuje projekt pod nazwą „Razem lepiej” w ramach regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt zakłada zrealizowanie na terenie trzech Gmin z terenu objętego wsparciem LGD Puszcza Knyszyńska (Jasionówka, Knyszyn, Choroszcz) ścieżki reintegracji społeczno – zawodowej dla 60 osób objętych pomocą społeczną. Każdy Uczestnik został objęty kompleksowym wsparciem poprzez zastosowanie co najmniej dwóch różnych form wsparcia. Ścieżka jest ustalona indywidualnie dla każdego z uczestników z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji i potrzeb. Uczestnicy otrzymują następujące wsparcie: praca socjalna z wykorzystaniem kontraktu socjalnego, wsparcie coachingowe, pomoc psychologiczna, a także szkolenia zawodowe podnoszące kwalifikacje i staże zawodowe. Aktualnie w projekcie z Gminy Choroszcz uczestniczy 25 uczestników. Projekt zakończy się 30.09.2018r.

2. Projekt „Razem możemy więcej – lokalny program wsparcia dla rodzin”.

Od 31 lipca 2017 roku M-GOPS w Choroszczy realizuje projekt „Razem możemy więcej – lokalny program wsparcia dla rodzin”. Projekt zakłada wdrożenie na terenie sześciu gmin Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego spójnego, kompleksowego, środowiskowego systemu usług wspierania rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze, korzystających z pomocy społecznej. Projekt zakłada organizację na poziomie lokalnym wsparcia dla rodzin poprzez Mobilne Punkty Wsparcia, Akademię dla Rodziców, a także rozwój placówek wsparcia dziennego i rozwój wolontariatu. Grupa docelowa w projekcie to 750 osób z gmin: Juchnowiec, Dobrzyniewo, Choroszcz, Supraśl, Białystok, Zabłudów). Projekt realizowany będzie do 2020 roku.

3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi wymagające wsparcia i pomocy w codziennym funkcjonowaniu kierowane są do Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Łażniach. Korzystanie z usług Ośrodka pozwala na zwiększenie umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu, a zwłaszcza zagospodarowanie czasu wolnego. Ponadto, Ośrodek zapewnia posiłki. W 2017 roku do Ośrodka skierowanych zostało 9 osób.

4. Pomoc osobom bezrobotnym.

M-GOPS współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach. Urząd Miejski w Choroszcy wraz z jednostkami organizacyjnymi Gminy przeciwdziałając bezrobociu organizował na terenie Gminy: roboty publiczne, staże absolwenckie, prace społecznie użyteczne.

Każdorazowe zatrudnienie przy w/w formach aktywizacji zawodowej konsultowane jest w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choroszcy. Preferowane są osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej i dłużnicy alimentacyjni. MGOPS korzysta z platformy elektronicznej Powiatowego Urzędu Pracy, umożliwiającej pobieranie informacji na temat osób bezrobotnych, w szczególności okresu pozostawania w ewidencji PUP, otrzymywanych świadczeniach oraz przebiegu aktywizacji zawodowej, przedłożonych propozycjach pracy lub innych usług rynku prac. Korzystając z SEPI, bez udziału klientów, MGOPS otrzymuje zaświadczenia niezbędne do ustalania uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. Znacznie upraszcza to i skraca formalności związane z przyznawaniem ww. świadczeń.

5. Organizowanie wypoczynku letniego.

We współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga” zorganizowany został wypoczynek letni w nadmorskiej miejscowości Jastarnia dla 10 dzieci i młodzieży z najbardziej potrzebujących rodzin – głównie z problemem alkoholowym, skrajnie ubogich, wielodzietnych, głęboko dysfunkcyjnych (z zaburzoną funkcją opiekuńczo – wychowawczą wynikającą z nieporadności życiowej lub uzależnień rodziców). Koszt wypoczynku w wysokości 7.500 zł został pokryty ze środków z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz.

6. Obsługa organizacyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Choroszcz.

Przewodniczącym Zespołu jest Kierownik Ośrodka, który zwołuje posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego i organizuje spotkania grup roboczych w celu rozwiązywania konkretnych, rzeczywistych problemów wynikających z założonych Niebieskich Kart.

Pracownicy Ośrodka zapewniają prawidłową realizację zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

7. Współpraca z Miejsko – Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Choroszcz – pracownicy MGOPS są członkami Komisji i biorą czynny udział w pracach związanych z kierowaniem osób nadużywających alkoholu zgłaszanych do Komisji na przymusowe leczenie odwykowe.

8. Współpraca z organizacjami i instytucjami.

- współpraca z pedagogami szkolnymi w celu ustalenia sytuacji szkolnej uczniów i możliwości poprawy funkcjonowania rodziny,
- współpraca z kuratorami sądowymi oraz policją w celu poprawy funkcjonowania rodziny,
- udzielanie pomocy świadczeniobiorcom w załatwianiu spraw urzędowych (np. kompletowanie dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych z ZUS, KRUS, uzyskanie dodatku mieszkaniowego, uzyskanie dofinansowania do sprzętu medycznego z PFRON, NFZ),
- współpraca z placówkami ochrony zdrowia w celu zapewnienia optymalnej opieki osobom chorym, niepełnosprawnym,
- kierowanie do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności celem ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- MGOPS prowadzi zbiórkę i dystrybucję odzieży używanej oraz pośredniczy w przekazywaniu jej osobom potrzebującym w ramach pracy jako wolontariusze w Stacji Opieki Caritas w Choroszczy,
- pracownicy MGOPS podczas wizyt w środowisku ustalają potrzeby i dystrybuują wśród osób potrzebujących żywność pozyskaną podczas zbiórek żywności organizowanych przez Parafialny Oddział Caritas (akcja „Samarytanki” – pomoc otrzymały 94 osoby z 38 rodzin, zbiórka żywności w Biedronce organizowana

przed Świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocą – pomoc otrzymały 123 osoby z 55 rodzin),

- dystrybucja jabłek pozyskanych od rolnika z terenu Gminy Choroszcz – 10.000 kg trafiło do 593 rodzin z Gminy Choroszcz,
- po rozeznaniu środowisk pracownicy socjalni wskazywali osoby potrzebujące z niskimi dochodami, osoby niepełnosprawne, którym zostało dostarczone drewno opałowe.

KIEROWNIK
MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Choroszczy

Małgorzata Klimaszewska

24.04.2018

